

Ponedeljak, 15. septembar 2008.

Svedok Richard Lyntton

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.17 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Kasnimo sa početkom u određenoj meri i zbog činjenice da nismo dobili izjavu koju smo tražili tokom vikenda, već smo je dobili ovog jutra, što nas je iznenadilo, jer je Odbrana preduzela velike napore kako bi predočila puno izjava nevezano za svedoka P-001, već vezano za ono što vam je zadavalo više brige od onog što je Pretresno veće tražilo od vas. Želeo bih sada da predemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Dok smo bili na privatnoj sednici, Pretresno veće se bavilo proceduralnim aspektima vezano za zahtev za zaštitne mere za sledećeg svedoka, svedoka P-001. Pretresno veće je otišlo i dalje od onoga što je traženo, i strane su se s tim složile, i odlučilo je da sasluša iskaz svedoka P-001 na zatvorenoj sednici. Obrazloženje ćemo dati usmeno u dogledno vreme. Vraćamo se na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, gospodine Lyntton.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK LYNTTON: Da. Dobro jutro, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Lyntton, pre nego što budete svedočili pred ovim Sudom, Pravilnik o postupku i dokazima zahteva od vas da date svečanu izjavu da ćeće govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine. Mogu li da vas zamolim da izgovorite svečanu izjavu.

SVEDOK LYNTTON: Svečano izjavljujem da ćeće govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine Lyntton, izvolite sedite. Gospodine Lyntton, sada će vas ispitivati gospodin Margetts, koji je zastupnik Tužilaštva. Gospodine Margetts.

TUŽILAC MARGETTS: Hvala vam, gospodine predsedavajući.

svetok: Richard Lyntton

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MARGETTS

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Dobro jutro. Molim vas da kažete vaše puno ime i prezime zbog zapisnika?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Richard Lyntton.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Gospodine Lyntton, da li ste dali izjavu kancelariji Tužilaštva 3. oktobra 2001. godine?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine sekretare, molim vas da pokažete na ekranu dokument po Pravilu 65 ter broj 5442.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Gospodine Lyntton, pogledajte u levu stranu ekrana gde se nalazi izjava koju ste dali kancelariji Tužilaštva?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine sekretare, molim vas da okrenemo stranicu.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Videćete gospodine Lyntton da su na marginama izjave ispisani rukom brojevi paragrafa. Od kako ste stigli u Hag, da li ste imali priliku da pogledate izjavu koju ste dali i da li ste primetili rukom ispisane oznake koje je unela kancelarija Tužilaštva u izjavu?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Osim tih rukom ispisanih unosa, tu se radi o izjavi koju ste vi dali 3. oktobra 2001. godine?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Hvala. Od kako ste u Hagu, da li ste imali priliku da pregledate tu izjavu i da li postoji nešto što biste ispravili u toj izjavi?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Jesam, i bilo je nekih ispravki.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine sekretare, molim vas da pređemo na treću stranicu izjave, paragraf 14.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Gospodine Lyntton, videćete u trećem redu 14-og paragrafa da vi govorite o grupi novih, belih mini-buseva. Od kako ste stigli u Hag, da li ste imali priliku da vidite snimak događaja koji se opisuje u 14-om paragrafu?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Da li postoje neke ispravke koje biste želeli da unesete u ovom delu?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: A koje su to ispravke?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Zapravo je bilo šest vozila, tri... tri plava vozila marke *jeep* i tri bela vozila marke *jeep*.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Hvala, gospodine Lyntton.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine sekretare, molim vas da pogledamo stranicu broj pet.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Na ovoj stranici vaše izjave, videćete da od 26. do 31. paragrafa, vi govorite o razgovoru koji ste vodili sa generalom Čermakom. Na kraju ekrana...

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine sekretare, molim vas da spustite malo niže.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: ...videćete da se pominje 26. avgust 1995. godine. Sada, to implicira da su se svi događaji ispod ove reference odvijali 26. avgusta 1995. godine. Da li biste mogli da objasnite Sudu kog dana su se odigrali opisani događaji u paragrafima od 26 do 31?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Razgovor sa generalom Čermakom u stvari se odigrao 26. a ne 25.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Hvala. Molim da sada pređemo na paragraf 29 koji vidite na sredini ekrana, i tu se navodi da je taj razgovor počeo oko 16.00 časova. Da li je to tačno ili je taj razgovor u stvari počeo 26-og u neko drugo vreme?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: U neko drugo vreme.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: A koliko je bilo časova?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: To je bilo... ne sećam se tačno, ali negde u vreme ručka.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Negde oko podneva?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Da. Rekao bih da je bilo oko 11.30 časova.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Hvala. I tamo... pravim pauzu kako bi omogućio prevod na francuski i hrvatski. Sada ćemo da pogledamo paragraf broj 27, poslednju rečenicu u njemu, gde vi izjavljujete da se sećate da je Čermak rekao da će on... da vi možete postavljati pitanja na engleskom jeziku, a da će on odgovarati na hrvatskom. Da li ste imali priliku da pogledate snimak razgovora i da li postoja neka pojašnjenja koja biste želeli da date oko toga?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Da. Mi... Pogledao sam intervju, i oko činjenice da smo imali... koristili smo prevodioca, pa sam ja pitao na engleskom... postavljao pitanja na engleskom, a koristili smo prevodioca da prevede moj odgovor... moja pitanja.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Hvala. A nevezano za to, da li je ta izjava iz oktobra 2001. godine tačno odražava sadržaj vašeg razgovora koji ste vi vodili sa kancelarijom Tužilaštva?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: A da li biste dali istu izjavu ukoliko bi vam bila danas postavljena ista pitanja?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Bih.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Da li je izjava zajedno sa korekcijama koje ste dali danas u sudnici istinita i tačna po vašem najboljem saznanju?

SVEDOK LYNTTON – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, molim da ova izjava iz oktobra 2001. godine dobije dokazni broj i da bude uvedena u dokazne predmete?

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P870.

SUDIJA ORIE: Ne čujem prigovore. Prema tome, dokazni predmet Tužilaštva broj P870 se usvaja u spis.

TUŽILAC MARGETTS : Hvala, gospodine predsedavajući. Gospodine predsedavajući, verujem da ste u poslednjih sat vremena dobili i vi i ostale strane u predmetu dopunjeni spisak dokaza za ovog svedoka. Tu se nalazi šest stavki pored izjave date MKSJ koja se nalazi na tom spisku dokaznih predmeta. Samo bih želeo da dam objašnjenje vazano za poslednju stavku na tom spisku. Prvobitno smo se pozivali, a to je takođe važilo za sve strane, pozivali smo se na kompletan transkript razgovora koji je obavio Edward Flynn. Uočili smo da se vazni delovi tog razgovora već nalaze u dokaznom predmetu Tužilaštva P28, tako da više ne želimo da ponudimo kompletan transkript razgovora koji je vodio gospodin Flynn. Drugo razjašnjenje je da umesto uvođenja svih video zapisa koje je gospodin Flynn snimio, mi smo odabrali samo relevantne delove, i zbog toga smo dodali novi 65 ter broj, kao što možete da vidite na levoj strani. Sledeće

objašnjenje je da sve strane znaju da su sve stavke na ovom spisku teo podneska po Pravilu 92 ter osim druge stavke, koji je broj 5463 po Pravilu 65 ter, i ta stavka se navodi u izjavi svedoka iz oktobra 2001. godine, gde se kaže da je on napravio video zapis, ali da nije imao tačnu referencu, ali se referenca za taj video snimak nalazi u paragrafu broj 9. I uz ova razjašnjenja, gospodine predsedavajući, ja bih želeo da ova četiri dokumenta koja prethodno nisu bila... ili četiri video snimka i transkripti koji ranije nisu bili uvedeni u dokaze, sada to budu. I ako bih moli da dobijemo broeve dokaznih predmeta za sve četiri stavke?

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Pretresno veće je ranije pokrenulo pitanje da li je potrebno uvoditi veoma duge video snimke, koji traju satima i satima, ali ovi su znatno kraćeg vremenskog trajanja.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće prihvata usvajanje tih video snimaka iako nisu ni emitovani u sudnici. ne znam da li želite da pustite deo toga?

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, samo jedan jako kratak deo iz jednog video zapisa.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, mislim da ćemo početi sa brojem 5463, sa spiska 65 ter...

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P871.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, ja sam čuo da se pominje 4563, to je ono što se pojавilo u transkriptu, a mislim da je prvi na redu bio broj 5463.

SUDIJA ORIE: Da, to je 5463. Dokazni predmet Tužilaštva broj P870 se usvaja u spis. Gospodine sekretare, sledeći je dokazni predmet Tužilaštva broj P5464?

sekretar: Časni Sude, samo da razjasnimo, poslednji dokazni predmet je bio broj 5463 i postao je dokazni predmet Tužilaštva broj P871.

SUDIJA ORIE: Da, ja sam istovremeno napravio dve greške. Dokazni predmet Tužilaštva broj P871 se usvaja u spis. Sada sledeći prepuštam vama, gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokument sa liste 65 ter broj 5464, i postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P872.

SUDIJA ORIE: Usvaja se u spis. Sledeći će biti?

TUŽILAC MARGETTS: 65 ter broj 5465.

sekretar: Postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P873, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala. I poslednji će biti broj 5466.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P874, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Da. I dokazni predmeti Tužilaštva broj P873 i P874 se takođe usvajaju u spis. Gospodine Margetts, imamo ograničeno vreme na raspolaganju.

TUŽILAC MARGETTS: Da. Ja...

SUDIJA ORIE: Dva do tri minuta. Ne znam da li ima nešto čime biste mogli da se pozabavite u tako kratkom vremenu?

TUŽILAC MARGETTS: Imam rezime svedokovog iskaza.

SUDIJA ORIE: ako možete to da pročitate, i objasnite ... gospodinu Lyntonu zbog čega to činite.

TUŽILAC MARGETTS: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

TUŽILAC MARGETTS: U avgustu 1995. godine, gospodin Lynton je bio televizijski producent koji je radio za UN TV. Otputovao je u Knin kako bi istražio priču o Srbima koji su ostali nakon operacije *Oluja*. Po dolasku, on je obavešten da će biti održan sastanak lokalnog stanovništva u mestu Plavno sa lokalnim šefom policije. Bio je u pratnji predstavnika UN-a gospodina Edwarda Flynnua u dolini Plavno ujutro 25. avgusta 1995. godine kako bi prisustvovali predloženom sastanku. Tokom puta, razgovarao je u dolini Plavno sa jednim starijim parom koji su mu ispričali da su ih pripadnici Specijalnih snaga postrojili uz zid i pretili im da će ih streljati. Sastanak u dolini Plavno se nije odvijao po planu, jer šef policije nije došao. 25. avgusta oko 11.00 časova svedok je primetio velike oblake dima koji su se podizali u dolini, približno udaljeni oko tri kilometara. Zajedno sa svojim produksijskim timom i gospodinom Flynnom, svedok je nastavio ka mestu odakle je dolazio dim, i uskoro su otkrili da je to bilo u selu Grubori. Nakon što je snimio kuće u plamenu i razgovarao sa seljanima, svedok se vratio u Knin gde je pokušao da dogovori intervju sa generalom Čermakom, za koga mu je rečeno da je vojni upravnik zadužen za to područje. Sledećeg jutra, 26. avgusta 1995. godine, svedok se vratio u selo Grubori gde je video i snimio dva tela starijih muškaraca, jedan sa ranom na glavi i jedan kome je grlo bilo prerezano. Svedok je razgovarao sa seljanima tokom svoje posete, vratio se potom u Knin, i oko 11.30 časova obavio je intervju sa generalom Čermakom. General Čermak je negirao da su stari ljudi prisilno isterivani iz njihovih kuća, i negirao je da je bilo ko bio ubijen iz blizine u Gruborima. On je tvrdio da je vođena anti-teroristička operacija u tom području.

Posle podne, nakon tog intervjeta, svedok se pobrinuo da video snimci događaja u Gruborima i intervju sa generalom Čermakom budu helikopterom prebačeni u Zagreb, a on se vratio u Zagreb vozilom. Ovim je završen sažetak, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Margetts.

prevodioci: Molimo vas da uključite mikrofon.

SUDIJA ORIE: Gospodine Lynton, danas je veoma kratko trajalo. Želeo bih da vas uputim da ni sa kim ne razgovarate o vašem svedočenju danas koje ste dali, kao ni o onom što ćete reći sutra. Želeli bismo da vas vidimo ponovo ovde sutra ujutro u 9.00 časova u sudnici broj 3. Prekidamo sa radom i nastavljamo u utorak, 16. septembra u sudnici broj 3.

Sednica je završena u 13.49 h

Nastavlja se u utorak, 16. septembra 2008. godine u 9.00 h.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje